

ЦАРИБРОДЪ

МЪСТЕНЪ ВѢСТИНИКЪ.

Единъ брой 10 стот.

Единъ брой 10 стот.

В. „Царбродъ“ излиз издаващ въ едината. — Цѣната на вѣстника е: за година 5 лева, за щест мѣсесца 3 лева. — Писма, раженици, статии и пари се испращат до Редакцията га вѣстника въ Царбродъ. — За обявления се плаща на първа стр. 50 ст., на IV стр., 20 ст. за гармонденъ редъ. За повече публикуване, по особено споразумѣние съ Администрацията.

Урежда редакционенъ комитетъ.

Избора на 7-и тогото.

Допълнителният изборъ за народеатъ предстивател въ нашата околия на 7-и тогото, както можем да се очаква предварително, излизна твърдъ любопитен. Както на всѣкъдъ, почти, така и у насъ, кандидатътъ на народенъ предстивател въ него имаше много; както въ всички избори така и въ него избиратели имаше твърдъ мяло; както всѣкъдъ така и у насъ избирателната борба бъде особено жива, и както никъдъ другадъ избирателните машинации, наречени агитации бѣха най-очаквани. И собственно тѣ съставиаха „любопитното“, за което загатнахме по-горѣ, ако не е голъмо изброяхме съ такива леки термини да означавамъ и покажи отъ тази картина сериозно значение. Не искахме съ това да кажемъ, че избирателната борба до сега е била най-особено признатъ и четна работа, и та както съ ти видеше въ насъ, безчестното и машинирането бѣха въ своя кутия.

Тукъ му е място да се направи изборътъ исколко бѣжки за предвиденото хладокръвие, съ което полицията и властта гледаха на всичко онова, което се изложихъ исколко, защото тѣ заслушаваха една умѣрена нахѣзъ отъ страна на официалните лица, които покрай другите свои длъжности съ поставени да бдятъ и пазятъ нашите обществени права и отъ разни безчестни вливания и пособствателства. А въ прѣвималия избирателът периодъ тѣ прѣтърпѣха единъ истински кризисъ. И ако това се позволи и за напредъ къроягостта за една обществена деморализация е твърдъ голѣма. Ние разбирахме „свобода на агитациите“, „изборътъ“, „избирателните борби“, на всичко въобще, което може да послужи за правилното изражение на народната воля, и когато съ всичките тѣ хубави принципи се прѣѣдъ тъкмо противътъ—вѣдъто изражение — развръщане на тази воля, должностъ е на обществените власти да я защитатъ.

А именно тѣ съ намираха въ положението на изебнатъ вардачъ, който сконфузенъ и смутенъ отъ смѣлътъ дѣйствия на представника съкъ безсиленъ да му се възпротиви, както бѣжалиятъ прѣзъ орана нива на сълъзъ. И бѣше твърдъ нечакано да се наблюдава какъ същиятъ този прѣстъникъ, заслѣ владѣюще положение, прѣзъ разни сини жълти, червени и зелени афиши вика къмъ всички селски и селски прѣвезди: „Ако въ всяка околийска началинка въ канцелариата си, или ако даде при Васъ да ви съзвѣтва да не избираете Цръкъ Дико Йовевъ, вѣднага да съобщите това на този постъдания и да му съобщите името на свидѣтелътъ.“

Ако въ говори на самъ, какъ съобщавайтъ

на Д-ръ Дико Йовевъ, като кажете точно място и времето, гдѣто Ви е говорилъ.

Ако ви праша други подсказки лица да ви говорятъ отъ негово име тоже съобщавайте на Д-ръ Дико Йовевъ.

За всичко това околийскиятъ началинъ ще биде строго наказанъ, за да помни кога е правилъ агитации!

Или пъкъ: „селани! неприятелътъ на Царбродската околия, като видѣла и разбраха, че народъ е съ мене, рѣшиха да испратятъ между Васъ подстрекатели (?) и бунтовници (?) да Ви убѣждаватъ да дигате скандали на избора и да нападатъ моятъ мирни избиратели.“

„Заязвамъ Ви, че изланътъ на бунтовничества е вече откриятъ и който го послуша залоше му пати главата, ... прочее долу съмутителите и размирнициите“ (?!).

И то тѣмъ тогава, когато самъ той цѣлъ дѣлъ ходеше забиването съ цѣла банда пияни побойници на членъ съ извѣстния катилинъ Бояджиевъ, бившъ адютантъ на Начо Николовъ и Мада Ранчовъ, огъданъ за лъжесвидѣтелство и фализираніе, като поченътъ предстивателъ на кюо г. Йовевъ на четири сгради се хваша съ „къртене на зѣба“ и „избиране на морди“, на всѣкого, който би отишъ да агитира противъ него!

Не му е тукъ мястото да изчерпвамъ всички материали по терористическите дѣйствия на г. Йовевъ и хората му предъ и въ време на избора, защото за това ще говоримъ по обстоятелствено и п-подробно другъ пътъ и на друго място, обаче, тия нѣколько думи ни бѣха необходими за характеристика на ложкостта и смѣлостта, съ които той, като шеър на реформационното течение у насъ дѣйствува и въ най-мизерните си роли.

И трѣбва да се признае, че г. Йовевъ, безъ прѣувалане и безъ комплементи се е чувствувалъ най-добъръ и най-естествено въ тия свои роли до сега, защото никакъ аристътъ да настоящемъ не е можалъ да го надмие; а самъ г. Ризовъ, който по време на изборъ бѣ дошелъ въ града ни, съ зависъ и безсилне гледаше какъ палмата на първоместното се измѣрва, вече отъ рѣчи си и отава въ чужди.

И, на полиция, на власти, на хора можеха да защитатъ било неговите (наг. Ризовъ) придобити вече права или обществените права отъ покушението.

Изборъ на 7-и тогото въ нашата околия ще да остане за всѣкога безподобенъ театръ на най-очаквани усилия и беззравствени похвати противъ всичко което е цвѣто и скъпо било за обществената прѣтъвътъ или държавния мораль. Предизборниятъ периодъ у насъ бѣше не аренда на сво-

бодни убѣждения и агитации, които съ основния принципъ на предстивателното управление изобществата, а блато на най-различни и подземни манипуляции.

И даже да се касаеше не до спечелването на единъ мандатъ, а до пропъжданието на ада, тѣ си оставатъ за всѣкога неизвинените.

Всичко това, разбира се, ние не адресираме на всички учащи съ борбата лагери, защото нѣкога отъ тѣхъ бѣха безспорно добросъвестни и честни, обаче, както винаги въ подобни съприкосновения на безчестието съ и т.ната, серомъстътъ на тази последната се подава въ съмълния шумъ на безчестието и на повърхността изпълватъ само нечистотните, които единствено се виждатъ и носятъ по атмосферата.

И нашето раздражение противъ тѣхъ е твърдъ понятие.

Ние ще изрисувамъ всичко, което е предизвикало нашето възмущение, нашия строгъ тонъ, нашето негодуване и гордание, за да прѣдставимъ на прѣсената на читатели и общество справедливостта на нашите чувства що изливаме тукъ.

И не заслужива ли да се взиматъ човѣкъ, когато гледа, какъ единъ отчайанъ зантюристъ, за да излуди наивниятъ свой избирателъ да си соаде гласътъ за него, тръгналъ съ тѣни отъ селани подъ ручку, експлоатира съ всичко, което може да мостави усъхъ — съ религия, съ чувства, съ традиция, съ авторитетъ и съ всичко свѣдѣцъ и скъпо за слушателъ и обществото? А ние бѣхме свидѣтели тѣмъ на такава картина.

Да се раздаватъ на селенитъ икони съ слогъ вѣтстви на имената имъ събъги, подъ линията на които, вѣбъто религиозни наставления и поучения да стоятъ: „Гласувайте за Д-ръ Дико Йовевъ“ това не е ли беззидно събогатство и съ религията и съ обществения моралъ? А ние видѣхме толъ раззвъртъ.

Да се разправятъ фиктивни епизоди изъ ингиниранъ отношения на Княза съ тогова и онова, за да се употреби Неговия авторитетъ като оръжие въ една толкова мизерна борба за партизансъ национализъ; да се говорятъ на селенитъ като тия: „това лѣто къгато огниахъ по Европа, Князъ ме вика, за да се съвѣтва съ мене относително тия и онай държавни работи, и когато азъ Му заговорихъ за унищожението на конституциата и начинътъ, по които ще мога да постигна това, Той ме пустува по рамото и любезно съмѣщъ се съ тиска ръката, като ми даде да разбера, че имено това е за което той най-много би ме възлагалъ“, това не е ли най-мизерно прѣстъжление?

Да се прибъгва до такива безчестни сръдства като това: раздаване чрезъ подставени лица на избирателите, които ще гласуват за другите кандидати бюллетини съ фалшивицирани имена, като вместо същинското име на кандидата се постави друго, въкоето е промянена или притуена само една буква, това какът да го наименуваме?

А в нашия изборъ имаше и това. Мъжду избирателите бяха раздади бюллетини, на които вместо *M. Карадъсов* съсем името *M. Карабесов* или *Милан Карабесов*, и вместо *Тодор Тодоров* — *Тодор Я. Тодоров*!

Зловените бюллетини съ на расположението на всички, било въ нашата редакция тукъ, или въ редакцията на „Нова Вѣкъ“ въ София.

Ние ще цитираме и последното правствено безчестие, което беше употребено въ нашия изборъ, за да се постигне единъ доволителенъ резултат за авторите му.

Ето го:

Тогава е слѣдующата телеграма подадена отъ София на 7 този въ 11 ч. 30 м.

„Брза.

Цариградъ.

Никола Румъновъ.

„Трамвай удари дълъдъ и Анка¹⁾ дълъ стива зълъ скоро ела туха баба те моли.

Борис²⁾.

Като съобрази, че г. Румъновъ е въ мъстъ шефъ на Народно-либералната партия въ околните ни, като съобрази, че Дико Ионевъ искаше да се избира имено отъ избирателите и партизаните на тая партия въ Цариградско пропагандата на лейния кандидат г. М. Карадъсовъ, твърдъ лъсто се разбира кому е било въ интереса да произведе смущение въ сръдата на тая партия и да отклони нейния шефъ отъ избирането му, тъкмо въ най-решителния моментъ — въ денъ на избора.

И съ такова немедостъво срѣдство!

Тукъ ние се отказваме да говоримъ за всички съмъ държавни срѣдства, до които г. Ионевъ се добираше прѣцъ и изврѣме на избора, защото и така нашите бължки станаха доста дълги, безъ да сме казали до сега нѣщо върху самия изборъ и останалите участвуващи въ него партии и лица.

Подъръ г. Ионева честта да биде втори се пада на г. Т. Теодоровъ и агитаторите му, защото безпрекъ, агитациите срѣдства и побахвати въ народната партия на насъ по качеството вървата водеща полиръ тия на г. Ионевъ. Съ свойте дѣйствия народнитеятъ у насъ показваха че съ и по-вѣщи и по-управени въ своята роля, защото до като г. Ионевъ съ своите приеми мѣршо само отлагченото, и вътъръво бѫдящите и съ него искаше да съблазни своите слушатели, водородиците държава за много по-реалното — вино и пари, това бѣше тѣхното срѣдство, на което спорѣдъ слуха и обстоятелствата се вртичаше въ помощь и „моралното влияние“ на властта, представявана отъ различните и стражари, по заблуждение на централното правителство запазили положението си дори и до сега, въпрѣки всичките протести и оплаквания на населението. А кий не знае какъ ще рече външните стражи на нашия селянинъ отъ гай-блажката до него властъ — кмета и стражара? Та най-послѣ, не въ всички рѣци ли се наричатъ най-чувствителните наказания, които могатъ да се наложатъ на мирния земедѣлецъ, щомъ нареди да главата си злобата и грабътъ на г. кмета!

А кметовете бѣха най-важната сътрудници на г. Тодорова въ прѣмиерния избирателенъ

пердѣлъ въ настъ, които не считаха испълнена своята мисия, дѣлъ и тогава, когато избирателя се напираше вънъ отъ свободното за агитация място — въ избирателния дворъ. Тѣ късаха и размѣръвиха непрѣятелътъ тѣмъ бюллетинъ изъ рѣкъ на всѣки селянинъ, въ когото би ги заловили и всичко това придвижаваха съ такива заплашаващи съ наказания, каквито зикона имъ е далъ право да произнесатъ и налагатъ само прѣдъ лицето и въ името на стоящия надъ главата имъ портретъ на Негою Царско Височество — само въ служебата зала на общинското управление.

Въ денътъ на изборъ съ заловенъ да гласуватъ и прѣоблечени горски общински стражари, които вънъ отъ това съ видили тѣлъгъ и заплашвали тия които не съ желали да гласуватъ за г. Тодоровата кандидатура съ съставление на актове за инакази фiktivни нарушения на закона за гората, което съзвѣдливо дѣйно прѣстъпление на дѣйствието на настоящия законъ за изборите; първо, защото на стражаря, като власт и чиновници имъ е от него вѣкъ право за въвшилство въ изборния борбъ, и второ защото чл. 3 отъ този законъ имъ отпима право да гласуватъ.

За всичко това, разбира се, съ направени потребените заявления прѣцъ бюрото на избора и не намъ прѣдстои да кажемъ посѣдъната си дума по тѣхъ, обаче, пъти ги бѣлжихъ само по дѣлжностъ и като очевидци.

Когато мислимъ да привръшимъ вече своятъ бѣлжки, дѣлжностъ имъ е да отбѣлжихъ и пъвъко съществени опушчания, които бюрото на Голешката съвѣтъ дължо допускало тамъ:

1) Нѣ е слазено прѣдъсъдните на Зикона за азбучнотогласуването на община, а е позволявано да се гласува безъ всѣзицъ редъ, като се е даже позволило прѣкогните гласуването на иконкъ община по нѣколко пъти (примѣръ съ Клатовската община).

2) позволявано е на пристъпващътъ кметъ да водатъ писмени бѣлжки кой отъ избирателите е гласувалъ или не гласувалъ за единъ кандидатъ, обстоятелство, съ кътъ вънъ отъ уринътъ заинтересувашъ агитаторъ съ се ползвали за своята.

3) Прѣкъсало е гласуването въ частъ 6 на вчера, когато е била тъкмо заплашувала Туденската община, отъ които съ успѣхъ да гласуватъ само 36 души, а останалите съ избрани.

На всички тия основания и като се вземе предвидъ малката разлика на гласоветъ, съ които г. Тодоровъ, надигната съзъ сънернъ г. С. Димитрова, нее напомирамъ, че подадената контестація противъ правилността на този изборъ отъ страна на нашите съграждане и съселяне е изцяло основателна и трѣба да биде уважена отъ Народното Сѣнаторство.

ВЪГРЪШНИ НОВИНИ.

— Народното Сѣнаторие се свиква. „Държавниятъ Вѣстникъ“ публикува въ понедѣлникъ указъ, съ който се свиква за издида посредънъ първата редовна сесия на Народното Сѣнаторие.

— Допълнителните избори за народни прѣставители. Въ миналите законодателни дѣйствия изборъ съ избрани следующите лица:

Г. Орхозица — Д. ръ П. Стайковъ (стамбалистъ).

Русе — Князърски (избраникъ).

Пловдивъ — Д. ръ Т. Гатевъ (стамбалистъ)

и Д. ръ Мълчанъ (демократъ).

Пещера — Тигровъ (демократъ).

Цариградъ — Т. Тодоровъ (избраникъ).

Пирдопъ — Такевъ (демократъ).

София — Хр. Славейковъ (демократъ),
Д. ръ Молловъ (избраникъ).

Пловдивъ — Друмевъ, Вълевъ (избраникъ).
Рахово — Д. Вълчевъ, Даскаловъ и Гърковъ (избраникъ).

Т. Сейменъ — Хр. Камбуровъ (демократъ).
Сливенъ — П. Папанчевъ (избраникъ).

Кавакий — Ной Марковъ (избраникъ).
Варна — Кр. Мирски (демократъ).

Ихтиманъ — Д. ръ Гаговъ (избраникъ).
Стамбълака — К. Калчевъ, Елин Пополовъ (избраникъ).

(незаписани).
Балчикъ — Т. Ц. Ванчевъ (демократъ).

Брязово — Д. К. Поповъ (избраникъ) и
С. С. Бобчевъ (избраникъ).

Бургасъ — Д. ръ Н. Генадьевъ (избраникъ).

Кесарово — А. Буровъ (избраникъ).

Пловдивска околия — Н. Абаджевъ, Балтовъ (избраникъ) и Н. Беневъ (избраникъ).

— Слѣдъвъ допълнителните избори. Въ искъ вѣстницъ и избраникъ кръгъвъ съ заняти съ обсъждане въпроса за значенето на становището допълнителни законодателни избори въ княжество то на 7 този мѣсяцъ и вълиянето което ще упражни добития редуладътъ въ тѣхъ върху общата политика на правителството, като всѣки по своему тѣлъвъ разбира вѣщата, бѣзъ да могатъ помежду си да се установятъ и съгласятъ върху единъ общъ взглѣдъ. Народната се хвалатъ съ приятната измена, които имъ достави неизвѣдания и отъ самите тѣхъ сравнителните усъхъ надъ останалите опозиционни партии и отъ тази надменно вадътъ заключение за силата и вълиянието на тѣхъта партия; правителствени се хвалатъ съ голѣмата свобода, при които съ допускали да се произвеждатъ тия избори и съ числителността на добитътъ отъ тѣхъ депутатски място, съ което, зълъзатъ, съ доказали, че и при най-голѣмото непричастие на правителството къмъ избирателните борби, партията отъ които излизатъ въ пакъ запазила свое то положение на владѣющъ елементъ прѣдъ останалите политически групи; стамбалисти и караими еднакво съ доволъ отъ получаването резултатъ въ изборите и самодоволно исъжаватъ на лице квалитетното прѣимущество на спечелените отъ тѣхъ мандати и пунктове.

Съ една рѣчъ, всички съ доволъ и изкуватъ. Мѣжду тѣнъ, указъ за свикване на камарати, издаващи тицъ въ време на най-голѣмото опиние, докъ като се поочаквашъ ефектъ да наложи всѣмъ имъчители и неопрѣделенъ въпросъ: при този шагъ резултатъ какъ ще станеъ правителството, ако из успѣ да прокара своята гозайни и какъ ще станеъ съ камарати, ако тѣ рѣчъ да се отгли.

И всички бѣзъвъ рѣхътъ отъ всичката си недостатъчностъ искъ се изрѣчва отпредъ ти.

— По аферата съ обвиняването министри. Съдѣствата комиша по афера съ обвиняването министри, рѣшила, че гд. Тодоревъ и Иванчевъ трѣбвало да представляватъ по 50,000 лева гаранция, иначе трѣбвало да бѫдатъ арестувани.

— Македония и Европа. Огъ поражданието на многото споръ за пристанищата мѣжду турското правителство и Франция, които най-послѣ се свирѣ съ скъсане на дипломатическите сношения между тия две държави, европейската печатъ съ особена разчустуваностъ почна да поддига участъ на Македония и съ сълзитъ и мъжъ на македонския рѣбъ да прави политика и да плаши Султана. Това е най-голѣма поддигравка, на каквато нѣкога въ бавъ подлаганъ единъ поробенъ народъ и ине, при всички въсторги, съ когото иконкъ вѣстницъ прѣдъставятъ и прѣпечатватъ историчната измѣната на отвѣтните държави, бѣзъ да имътъ на

1) Анка съ лѣнери на г. Румъновъ, ученичка въ София.

2) Бописъ въ сина на скъса.

иностраница преса, съ възмущение от българските извънредни изявления. Европейската преса не веда да сега, когато интересът ѝ съ изисквали да сплаши съ пъцо Султана, си е служила съ този недостоен маниер, така че сега едва ли ще може да подмами вече никого, и всички комуто е скрено е имала свободата на Македония трябва да възпроизведе да се идва на всички съмнителни доброжелателства, идаци от бъдещето и да било, а само отвержено да се предаде на работата и служение на свещената казуза на ограбителят дълъг; защото до когато човекът не си помогне самъ, пъма и Богът да му помогне.

— Почнали съ шарлатания — съвършилъ съ присъдения. Отъ с. Голешъ ни съобщаватъ, че когато на 6-ти того въ предвече рицето на избора г. Иовевъ е отишъл да пръвно чува въ селото имъ, за да дочака изборния денъ, като сътъвъдълъ прѣзъ пощата се заталила кръчмата на г. Хр. Мановъ въ която се бълъ уставоявълъ той за прѣсъдование.

Шефъвъре, хората отдаватъ това на нѣкъса проклетия, къто си е наризълъ домовладика на с. неговото прибрежие подъ стрѣхата си.

Нещастенъ Дико — дълъжъ по-нѣчастия реформаторъ.

— Халию. Столичните въстаници отново съ заняли съ избора: къде е Халию? защото при всичките старания на полицията да го залови, хора очевидни разправятъ, че той прѣди пъкъдъни сътъвъдълъ гърьзъ столичните улици и отвежда на място изчезналъ безследно, безъ да е наядълъ отъгоръ съ подозрението на властите. Намънъ се струва, че ако полицията дѣлъгирали и мисли, че залязващето на Халию може да е необходимо за тия и онай нѣцъ цѣли, има всичката възможност да се запрѣте на сервизна работа и да го залови, защото и той най-послѣ съ точно такава физическа природа каквато е на възникътъ хора, (а да не може да сърдечи съществуванието си отъ подобниятъ немъ) и това постоянно тревожене на хората трябва да прѣстане възраждане за всичко, защото то, първо ю поставя въ положението на турска полиция, която ю вече прави шумъ, отколкото работа, и второ говори твърдъ лошо за обществени права.

МѢСТНИ НОВИНИ.

— Дио Иовевъ подъ съдъ. Ещо отъ най-длъгите срѣдства, съ които г. Иовевъ, като кандидатъ за народенъ представителъ въ министърския законодателски изборъ въ нашата околия, си служи, за да спечели надмощие надъ свояти противници въ избирателната съ борба, ю отнимане на куражъ на тихните приятели да апелиратъ противъ него и кандидатураната му; а къто еднствено срѣдство за постигане на това — скандалът и терора. Да накара противниците си да не рискуватъ да извѣзатъ на улиците, това му се виждаше най-сигурното срѣдъ тоя за прѣпечелване „любовта на народа“ и большинството, на кое то единствено се разчита въ единъ изборъ, и его защо, той не държише съмнѣя на място отъ основа, която вършише, за да си постигне цѣльта.

А при такова самозабвяване прѣстъжилъ съ е първия резултатъ, който може да се очаква. И г. Иовевъ не закъснялъ да го извѣри.

На 4-ти того, три дена прѣдъ избора, въ града ни пристигна г. Георги Алексовъ, студентъ въ София, за да се види съ нѣкимъ свои приятели и да уѣди сърдъцата на домашни изборци (агентъ отъ града ни). Подозрѣващъ, че г. Алексовъ може да е дошелъ съ мисия да работи противъ него, г. Иовевъ още на сутреньта не за-

късишъ да се срѣщне съ него и прѣдъ маса свидѣтели да го нападне и обругае съ най-хамски изъски и закланяния за „къртене заѣзи“ и „избиване на морди“. Скандалъ е можалъ да биде пълнейшъ, ако свидѣтелът не съ се намѣшилъ да го прѣдъврататъ.

— Заплашванъ отъ кмета. За партизанския дѣйствиетъ на кмета на с. Славина г. Нико Петровъ въ прѣминалния изборъ ни разправятъ най-неритинъ работи. Между други агитации и заплашвания съ положението си, съ когото той си служи, за да викара хората да гласуватъ за кандидата на неговата партия г. Тодоръ Тодоровъ, той е заплашвалъ и селянинъ Станиславъ Неновъ отъ с. Каменица, че ще направи да извърши вина му за три години, ако гласува за мъжъ отъ други кандидати, осъденъ за Тодоровъ. Това е станало въ прѣстъжилето на окръзъ съветникъ г. Цѣлко Мановъ, който прѣзъ прѣвъ на избора се е възмърълъ на Голешката секция, и който е готовъ подъ кѣлъза да изпомъди възрастта на това.

— Гонени съ кама. Селянинъ на с. Драгомиръ Тана Точевъ, какъ ни съобщаватъ отъ с. Голешъ, въ време на избора за народенъ представителъ въ тая секция, е билъ гоненъ съ кама отъ нѣкому отъ „мирните избиратели“ на г. Иовевъ, за гдѣто искаше да гласува за кандидата на народна либерална партия г. Карапѣзовъ. И като си припомнимъ комедийната афера, прѣвъ която г. Иовевъ прѣвъ избора въ като на членътъ „Избиратели“, залъзвъмъ въ членъ на бунтовничките въ открытие и злъ ще да паднатъ извѣзатъ въ лицемъ, който ги послуша и нападне моштъ „мирни избиратели“, не можемъ отъ да си не послужимъ съ употребеніето отъ г. Карапѣзовъ въ расправата си съ него думи: „докторско дебелочие!“

— Въ време на избора на 7-ти того, около изборното място видяхъ че беше дошелъ и обизвѣшилъ около избирателъ извѣзатъ Дицитетъ Ризовъ, шуръ на реформатора Дицитетъ Ризовъ. Спорѣдъ обясненіето на самия Ризовъ, той беше дошелъ да се извѣри лично, да ли дѣйствително ще има шайки въ време на избора. Другъ пътъ извѣзахъ, че той е пошелъ да помогне съ прѣстъжилето си на извѣзатъ г. Иовевъ. Кадъ 11 часа, прѣдъ обѣдъ, обаче Ризовъ изчезна непозавидно кадъ, и нѣкогъ отъ избирателъ го срѣщали да отива пъти къмъ селото С., къто е по направление на втората Голешка секция, гдѣто бѣше и зеть му Иовевъ, и всички си помислиха, че той си си на пощенъ на Иовевъ. Хора обаче, пристигнали съртията на 8-ти того, изъ селото С., ни расправиха, че шурето на реформаторския кандидатъ Ризовъ, отишъл при учителъта на това село, съ когото той ималъ възакъ съмнителни връзки, и това нѣщото произвѣло извѣрдно лошо впечатление на селените изъ това село.

Единъ глаъдъ свадба други — брадви... че който не гласува за народнишкия кандидатъ Т. Тодоровъ, веднага ще му продадатъ ипотѣчъ за данъкъ. Напротивъ, изъ извѣзата контора обѣщали да имъ отстърчатъ събираніето на данъкъ. Министерството на Финансите трябва да даде да разбера тъй държавни бирани, че тѣ не могатъ да останатъ непаказани за тая имъ и прѣстъжилна агитация.

— Отдавна съ ни разправили за свещеника на с. Славина Еленко П. Димитровъ, че той обичалъ да взема участие въ всичко партизанско дѣло, но на 7-ти того, въ Голешката секция самъ лично се извѣрихъ, че той попенъ въ крайно гордъ партизанинъ. Между избирателът той постоянно тичаше и агитираше явно въ полза на народнишкия кандидатъ, като си използваше даже да каса и бюллетинъ на избирателъ и да ги запълняше всички. Нѣкогъ и отъ учителиятъ отъ тоза село прѣвъ тога денъ бѣха тѣ също тури на расположението на народнишки всичката и партизанска енергия. За поведението на свещеника и нѣкогъ отъ учителиятъ га селото Славина ще се повърне по подробно въ другъ разсъдъ, а за сега обръщамъ вниманието на тъжното начальство да имъ даде да разбера, че на учители и свещенициятъ не е въвътъ въ партизанското блато и че осъки, който гати отъ него, ще се очаква.

— Въ време на избора на 7-ти того, около изборното място видяхъ че беше дошелъ и обизвѣшилъ около избирателъ извѣзатъ Дицитетъ Ризовъ, шуръ на реформатора Дицитетъ Ризовъ. Спорѣдъ обясненіето на самия Ризовъ, той беше дошелъ да се извѣри лично, да ли дѣйствително ще има шайки въ време на избора. Другъ пътъ извѣзахъ, че той е пошелъ да помогне съ прѣстъжилето си на извѣзатъ г. Иовевъ. Кадъ 11 часа, прѣдъ обѣдъ, обаче Ризовъ изчезна непозавидно кадъ, и нѣкогъ отъ избирателъ го срѣщали да отива пъти къмъ селото С., къто е по направление на втората Голешка секция, гдѣто бѣше и зеть му Иовевъ, и всички си помислиха, че той си си на пощенъ на Иовевъ. Хора обаче, пристигнали съртията на 8-ти того, изъ селото С., ни расправиха, че шурето на реформаторския кандидатъ Ризовъ, отишъл при учителъта на това село, съ когото той ималъ възакъ съмнителни връзки, и това нѣщото произвѣло извѣрдно лошо впечатление на селените изъ това село.

Единъ глаъдъ свадба други — брадви... че единъ личенъ недоразумѣнъ се е захвързълъ отъ нѣколько време между охридски лѣкаръ г. Д-ръ Чиревъ и управителя на местната аптека г. Карапѣзовъ, който е отишъл до тамъ, че отъ 2 дни насамъ стоя затворена аптеката, и имающъ нужда отъ лѣкарства се чудятъ на тая изборозариа, защото съ пранджъ да ходятъ здѣ лѣкарства чакъ въ София и Пирогъ. Когато слуша новътъ обясненіето и наѣтъ да заинтересува въ този въпросъ страницилъ, че и дѣлъ съ права, но халътъ обаче е, че Царбродъ остава безъ аптека и за това е желателно почитателъ Санитарна дирекция чакъ по скоро да уѣди съправедливо въпросъ и се отвори пакъ аптеката.

— Поминала се е на 7-ти того, въ с. Княжево гже Султана Писинова на 62 година възрастъ, майка на доскоро живуща въ града ни г. капитанъ Дим. Писиновъ. Нашътъ събъдълъзъвания къмъ опечаленото семейство.

— Говори се, че едно голмо число избиратели съ подали на Народното Собрание контеспекция, съ които съ силни и основателни мотиви искаятъ калъврията на избора становища на 7-ти того, въ който се избра народнишки Тодоръ Тодоровъ. По-подробно върху този въпросъ и се говори въ уводната си глава и интересуващи се могатъ да видятъ мотивите на тая контеспекция тамъ.

— в. „Съеть“ едва въ последния си брой е намѣръл за нуждено да каже и въто по нашия изборъ и то за да нападне малко, съ чужди думи (на в. „Прѣпорък“, написаната от всички народници, от агитационните срѣдства на които се възмущил от „Лев-душа“ — понятия злоба на всички побъденъ артист.

Вътшо това изкуствено разводуше, обаче, съ кое то иска да мине прѣз най-голъмто блато на своя патронъ — г. Д. Иовевъ, редакторъ на в. „Съеть“ щеше да стори много по добре, ако излѣши да каже и въто за честнѣйшите агитационни срѣдства на тихата партия въ нашия изборъ, защото тѣ, на всички случаи, съ и много по мизерни и много съ по-серизно значене от тия на народницието, а не да продават евтино добродуше на наявните тонковци.

Писмото на г. Иовевъ, печатано въ същия брой на в. „Съеть“ като отговоръ на „Новъ Вѣкъ“ е също едно такова неизбръкано отбъгане от една, може би, неприятна за третиране, на редакторъ на в. „Съеть“, материя, и въ всички случаи, материя, последната дума по които от всички се дала тѣхъ.

Отказанието на г. Иовевъ да си е служил съ името на Клагъ въ свойт агитационни рѣчи, не може никого да заблуди, защото нозоваванието за свидѣтели на лица, които никога не са го срещали, съсѣмъ не могат да свидѣтвствуваат за ивъто. Гда Соколь Дамътровъ и Доячо Игъзовъ, къмъ които въ писмото си г. Иовевъ има да го оправдаят, нико съ имали причини, и то интересъ да отидат да слушат неговите безнравствени рѣчи и вътшо да се обръща къмъ тѣхъ, той щеше да постигне много по добре, ако нозоваше ивъто отъ ония, които съ имали възможност да го чуятъ — въ случаи лица отъ народо-либералната, а не отъ демократическата или прогрессиво-либералната партии, защото тѣ и вътшо убѣждаваше съ рѣчта си да го избиратъ.

ЗЕМЛѢДѢЛЧЕСКИ ОТДѢЛЪ.

Сега когато е време вече за есенните събири сътваме за своя длъжност да прѣпечатамъ хубавата статия на земледѣлческото списание „Орало“ вътру:

Влиянието, което уздава количеството на застъпното съмѣ вътру резултата на реколтата.

Въпросътъ, дали егъченето или разрѣдното застъпване на зърнението храни е прѣдпогателно, не е още получилъ единодушно разрешение. Едната и другата система си иматъ своята привърженци и защитници. Огъ едината и отъ другата страна ставатъ опити и изследвания. Французскиятъ вѣстникъ „Le Temps“, въ бројъ си отъ 9 Август 1901 г. дава място за една статия, които има за ивъто да покаже прѣходът на гъстото застъпване.

Тази статия е отъ особенъ интересъ за насъ Българий. Следоването на бързътъ и економически срѣдства за слободение, прѣносъ извѣнъ съвръшено условията за образуванието цвѣнѣ на земледѣлчески прѣзъдѣлъ, е, съдователно, и характеръ на земледѣлческиятъ кризи. Общо правило е, че величината на цвѣната една стока се установява отъ разноските за производство на една продуктъ, който се замѣра въ ивътъ на изплатни условия и отъ прѣиздѣлъ на който се има нужда за задоволяване нуждите на пазара, или, съ други думи казано, между цвѣнѣ отъ развитъ иѣстности става едно нивелиране, подчинено на съмѣнъ законъ, както и вълнаватътъ на водата се подчи-

нява на физическиятъ законъ за скоченитѣ тръби: излишното количество вода отъ едната прѣминава въ другата изкривена тръба, до гдѣто хоризонталното равнище на водата въ двѣте тръби вземе сѫщата височина, когато е екилибра се установява. Така е съ пазарнитѣ пѣни, пазъ авторъ, отъ когото замѣне гористо сравнение.

При сегашното опрѣдѣление на пълните съвръшено се е измѣнилъ характеръ на земледѣлческиятъ кризи. Прѣди 15—20 год., когато бързътъ и економически срѣдства за слободение и транспортъ липсаха за ивъто земледѣлческиятъ кризи имаха за причина недостатъкъ или плодородието на землищата реколта. Тѣ (кредитъ) обикновено локални, ограничени и временни. Днесъ, напротивъ, тѣ съ по-грайни и по общи: тѣ зависятъ отъ общото производство на свѣта. Нѣма съмѣнѣе, че земледѣлческиятъ кризи днесъ съ результатъ отъ понижението на цвѣната на земледѣлчески прѣзъдѣлъ, но това понижение може да зависи отъ много причини. Една отъ тѣхъ причини може да бъде прогресътъ на производството въ извѣстна страна. Съ други думи казано, намалението разноските за производството въ една страна или отъ една личностъ могатъ да бѫдатъ въ ущърбъ на друга страна или друга личностъ. Такива съ опитъ и изследванията, на които французскиятъ вѣстникъ „Le Temps“ дава място.

Ний съ отдалечиме отъ прѣдметъ си, но това бѣ необходимо, за да се искънне интересъ, който съставлява за насъ въпросната статия, толкова повече, че въ насъ иматъ и изследванията съ съсѣвътъ испознати. Ний съ отдалечиме отъ прѣдметъ си, но това бѣ необходимо, за да се искънне интересъ, който съставлява за насъ въпросната статия, толкова повече, че въ насъ иматъ и изследванията съ съсѣвътъ испознати.

Въпросътъ, който авторъ си поставя, може да бъде резюмиранъ на економическа почва, както следва: увеличение количеството на производството въ зърно и слама, произтичащо отъ приемането на гъстото застъпване, взаиграждаща ли излишъкъ отъ разноски; причинени отъ употребяването на едно по-голямо количество съмѣни, съ други думи казано, има ли интъресъ земледѣлческиятъ да употребява гъстото или рѣдко застъпване?

Здѣ да даде правило и практическо разрешение на този въпросъ, г. L. Grandjean е правилъ опитъ и изследвания въ продължение на седемъ години, относящи се до Аласкското жито (Altekirch) и ръжта отъ Вгие, въ паркъ на принцовъ (Parc des Princes). Тази мястотъ съставлява испитателното поле на источната агрономическа станция. Резултатътъ отъ изследванията на г. L. Grandjean се е по-търди напълно резултатътъ на г. Schrifaut, професоръ въ Institut Agronomique, който бѣ дошелъ до заключение да прѣбръжка, за получаването на по-добро реколта, прѣвъзходството на никото жито, засъвъ доска гъсто прѣдъ високото рѣдко застъпване.

Г. L. Grandjean казава, че парчетата земя, назначени за двета вида застъпване, съ бил поставени въ същите условия, т. е. да съдържатъ съдържането и същъ химически съставъ. Застъпването съ различна количества съмѣ се ставало една и същия денъ. Его и резултатътъ отъ последната кампания, който напълно подтвърждава прѣдвидътъ. Застъпването е станало на 8 Октомври и г., посрѣдствомъ Planet & Filter, на лизъцо разстояние отъ 20 сантим. Житата възвършени при тъло усрѣдане, отъ 16 до 18 Юли и с. Количеството на съмѣната, употребени за посъвъне, прѣметнати на хектаръ, съ съдържаниетъ:

Гъсто застъпване:

Жито: 167 килограма или 2·04 хектолитра.

Ржъ: 158 „ „ 2·16 „

Рѣдко застъпване:

Жито: 69·5 килограма или 0·55 хектолитра.

Ржъ: 50 „ „ 0·68 „

Его и резултатъ съдържането прѣшидати: При

тали¹⁾ зърно и 39·68 кинтала слама, а ръжта дала съвдно 22·63 кинтала зърно и 46·06 кинтала слама.

Отъ сравнение на срѣдното производство въ зърно и слама при засъване отъ двѣтѣ гъстоти, както се вижда, констатирано е едно различие въ реколтата доста чувствително, а именно получено е повече 8·05 кинтала зърно и 15·16 слама при житото, а при ръжта — 9·25 кинтала зърно и 23·34 кинтала слама.

Економическите послѣдствия, които произтичатъ отъ това, сѫ лесно да се извѣжда. Полученото plus-value (въ повече) отъ гъстото засъване ще се установи като се прѣметне стойността на повечето произведено въ зърно и слама и като се извади отъ полученото число стойността на количеството на съмѣни, употребено въ повече за засъване въ всички едини отъ случаите.

Жито:

8·05 кинтала въ по-вече получено зърно, по 21 левъ кинталътъ .	169 лева,
15·15 кинтала въ повече получено слама, по 3·80 л. кинталътъ .	57·60 лева
Всичко . . . . . 226·60 лева	

Съмѣвъ по-вече 0·975 кинтала, по 25 лева (за изваждане) . . . . . 24·40 лева

Чиста печалба . . . . . 202·20 лева

Другото прѣметане, приложено за ръжта, дава чиста печалба почти еднаква въ пари, която на дава и житото.

Ржъ:

9·27 кинтала въ зърно, по 15 л. 139 лева	
23·84 „ слама „ 3·50 л. 81·70 лева	
Всичко . . . . . 210·70 лева	

108 кг. съмѣ въ по-вече употребено по 17 л. . . . . 19 л. лева

Чиста печалба . . . . . 191·70 лева

И авторъ заключава, че има дѣйствително прѣимущество да се съвърши гъсто, т. е. въ разширътъ, обикновено прѣти, около два хектолитри на хектаръ. Нагледната економия, която произвежда отъ едно засъвачио намаление на количеството на съмѣни, е въ дѣйствителностъ една причина за чувствително намаление на добърото количество, а слѣдователно и въ печалбата єтъ културата, тъй като всички други разноски оставатъ същите и въ двата случаи.

¹⁾ Единъ кинталъ е равенъ на 100 кгт.

КЪМЪ ЧИТАТЕЛИТЕ.

Настоящия брой, както и слѣдующиятъ два (включително до 5-и брой) испращаме на всички свои познати и приятели или на танива, прѣпоръжани отъ нѣкоян приятели, и ги молимъ, ако по тия или ония свои съображенія не могатъ да ни стапатъ редовни абонати, да бѫдатъ така добри и своеуврѣмено да ни повърнатъ всичките получени броеве. За това се не изисква никакъвъ особенъ трудъ, освѣтъ написването вътру на вѣстника „отказвамъ получаването му“.

Редакцията ни е взела за правило никого да не принуждава насила да чете, а администрацията ни — никому да не дава четиво безъ пари.

Печатница на Т. Пѣевъ — С фга